

**תקנות מס הכנסה (תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה),
התשע"ט-2018**

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 141א(יא) ו-141ב(יב) ו-243 לפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), לאחר התייעצות עם רשם מאגרי מידע לעניין פרק ג', בהסכמת שרת המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א' : פרשנות

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"גורם מוסמך" – עובד רשות המסים שמונה לפי תקנה 16;

"התקן נייד" – אחד מאלה:

(1) מחשב המיועד לשימוש נייד ובכלל זה רדיו טלפון נייד כמשמעותו בחוק

התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982²;

(2) מצע אחר המשמש לאחסון חומר מחשב;

"חומר מחשב", "מחשב" ו"תוכנה" – כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995³;

"חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000⁴;

"חוק הגנת הפרטיות" – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981⁵;

"חוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים" – חוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים,

התשנ"ח-1998⁶;

"חוק מרשם האוכלוסין" – חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965⁷;

"חלפן כספים" – כמשמעותו בסעיף 141א(א) לפקודה;

"יחידה" – יחידה ייעודית לניהול מאגר מידע שהוקמה לפי תקנה 8;

"מאגר הדיווחים" – מאגר שהקים חלפן כספים, לצורך דיווח למנהל לפי תקנות אלה,

אם הוקם;

"מאגר המידע" – מאגר המידע שהוקם לפי סעיף 141א(ב) לפקודה;

"מבקש שירות" – מי שמבקש שירות מחלפן כספים, בין לעצמו ובין לאחר;

"מורשה גישה" – כמשמעותו בסעיף 141א(ד) לפקודה;

"מידע" – כל נתון או מסמך שהתקבל במאגר המידע וכן כל עיבוד או תוצאה שלהם,

ולרבות עצם קיום המידע;

"מידע מקורי" – מידע שהתקבל מחלפן כספים;

"ממונה אבטחת מידע" – מי שחלפן כספים מינה לפי תקנה 22 לשמש ממונה על

אבטחת מאגר הדיווחים;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ג, עמ' 166.

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 366; התשע"ב, עמ' 514.

⁴ ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשע"ו, עמ' 1263.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 128; התשנ"א, עמ' 758.

⁶ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348; התשע"ו, עמ' 1219.

⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270; התשע"ו, עמ' 832.

- (1) ביחיד שהוא תושב – מספר זהותו במרשם האוכלוסין;
- (2) ביחיד שהוא תושב חוץ – מספר דרכון או מספר תעודת מסע ושם המדינה שבה הוצא הדרכון או תעודת המסע; אם היחיד תושב האזור כהגדרתו בסעיף 3א לפקודה, מספר הזהות יכול שיהיה גם מספר זהותו בכרטיס מגנטי שהנפיק המינהל האזרחי;
- (3) בתאגיד הרשום בישראל – מספר הרישום במרשם המתאים;
- (4) בתאגיד שאינו רשום בישראל – מספר הרישום במדינת ההתאגדות, אם קיים, ושמה, ואם לא קיים רישום לתאגידים מסוגו – הפרטים הרשומים במסמך ההתאגדות של התאגיד או מספר הרישום הפנימי אצל חלפן הכספים;
- (5) במוסד ציבורי ובתאגיד שהוקם בחיקוק מחוץ לישראל – מספר הרישום שיקצה לו חלפן הכספים;

”מען” – כל אחד מאלה:

- (1) ביחיד – מענו הרשום במסמך הזיהוי כמפורט בהגדרה ”מספר זהות” או מקום מגוריו, כפי שמסר, הכולל את שם היישוב, וכן את שם הרחוב, מספר הבית והמיקוד, אם נתונים אלה קיימים, ובתושב חוץ – גם שם המדינה;
- (2) בתאגיד – מענו הרשום או מקום ניהול עסקיו בישראל, ואם אינו מנהל עסקים בישראל – מקום מרכז עסקיו מחוץ לישראל, וכל אלה – כפי שמסר; המען יכולל את שם היישוב, וכן את שם הרחוב, מספר הבית ומיקוד, אם נתונים אלה קיימים, ובתאגיד שאינו רשום בישראל – גם שם המדינה;
- (3) במוסד ציבורי ובתאגיד שהוקם בחיקוק מחוץ לישראל – המען שמסרו הכולל את שם היישוב וכן את שם הרחוב, מספר הבית ומיקוד, אם נתונים אלה קיימים, ובתאגיד שהוקם בחיקוק מחוץ לישראל – גם שם המדינה;

”מרשם אוכלוסין” – כמשמעותו בחוק מרשם האוכלוסין;

”פעולה חייבת בדיווח” – פעולה חייבת בדיווח לפי הוראות סעיף 141א(א) לפקודה;

”פעולות אבטחה” – כהגדרתן בחוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים;

”רבעון” – תקופה של שלושה חודשים המתחילה ב־1 בינואר, ב־1 אפריל, ב־1 ביולי וב־1 באוקטובר של כל שנה;

”רשומות מחשב” – מידע שבמאגר המידע;

”שם” – כל אחד מאלה:

- (1) ביחיד – שם משפחה ושם פרטי, הרשומים במסמך הזיהוי כמפורט בהגדרה ”מספר זהות”;
- (2) בתאגיד – שמו הרשום, ואם התאגד במדינה שלא מתקיים בה רישום של תאגידים מסוגו – שמו כפי שמסר;
- (3) בתאגיד שהוקם בחיקוק – השם שנקבע בחיקוק, בין בארץ ובין בחוץ לארץ;
- (4) במוסד ציבורי, למעט בתאגיד שהוקם בחיקוק – שמו כפי שמסר;

"תאגיד" כל אחד מאלה:

- (1) חברה, שותפות, אגודה שיתופית, אגודה עותומאנית, עמותה או מפלגה הרשומה בישראל;
 - (2) גוף הרשום כתאגיד מחוץ לישראל;
 - (3) גוף שהתאגד במדינה שלא מתקיים בה רישום של גופים מסוגו, ובלבד שהציג מסמך המעיד על היותו תאגיד;
- "תושב" – כמשמעו בחוק מרשם האוכלוסין, לרבות אזרח ישראלי שאינו תושב כאמור, הרשום במרשם האוכלוסין;
- "תושב חוץ" – מי שאינו תושב;
- "תקנות הגנת הפרטיות" – תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017⁸.

פרק ב': חובות דיווח של חלפני כספים

2. חלפן כספים –
 - (1) ידווח למנהל על כל פעולה חייבת בדיווח;
 - (2) ידרוש ממבקש השירות את פרטי הזיהוי של הנהנה, אם ישנו, וירשום פרטים אלה לפי הנתונים שקיבל ממבקש השירות, ובלבד שחלה עליו החובה לדרוש את פרטי הזיהוי של הנהנה והחובה לרשום אותם לפי סעיף 7(ב) לחוק איסור הלבנת הון, ובדרך שנקבעה לפי אותו סעיף; לעניין זה, "פרטי זיהוי" – שם ומספר זיהוי.
3. פעולות הנעשות בסמיכות אצל אותו חלפן כספים שיראו אותם כפעולה אחת לצורך חישוב הסכום הקבוע בסעיף 141א(א) לפקודה:
 - (א) במקרים המפורטים להלן, יראו כמה פעולות המבוצעות בסמיכות אצל אותו חלפן כספים, כפעולה אחת לצורך חישוב הסכום הקבוע בסעיף 141א(א) לפקודה:
 - (1) בוצעו כמה פעולות לטובת אותו מבקש שירות או לטובת אותו אדם שחלה על חלפן הכספים החובה לרשום את פרטי הזיהוי שלו כנהנה לפי תקנה 2(2), במהלך 30 ימים בסכום מצטבר של 50,000 שקלים חדשים לפחות, בלא קשר לסכום כל פעולה בודדת;
 - (2) בוצעו כמה פעולות לטובת אותו מבקש שירות או לטובת אותו אדם שחלה על חלפן הכספים החובה לרשום את פרטי הזיהוי שלו כנהנה לפי תקנה 2(2), במהלך רבעון אחד בסכום מצטבר של 120,000 שקלים חדשים לפחות, בלא קשר לסכום כל פעולה בודדת;
 - (3) בוצעו כמה פעולות הכוללות העברת נכסים מחוץ לישראל לטובת אותו מבקש שירות או לטובת אותו אדם שחלה על חלפן הכספים החובה לרשום את פרטי הזיהוי שלו כנהנה לפי תקנה 2(2), במהלך רבעון, בסכום מצטבר של 50,000 שקלים חדשים לפחות, בלא קשר לסכום כל פעולה בודדת.
 - (ב) הסכומים הנקובים בתקנת משנה (א) יתעדכנו ב-1 בינואר של כל שנה (להלן – יום העדכון), לפי שיעור שינוי המדרד שפורסם בחודש נובמבר שקדם ליום העדכון לעומת המדרד שפורסם בחודש נובמבר שקדם ליום העדכון בשנה הקודמת, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדרד שהיה ידוע ביום תחילתן של תקנות אלה; הסכומים המעודכנים יעוגלו לכפולות של 100; לעניין זה, "מדרד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

⁸ ק"ת התשע"ז, עמ' 1022.

(ג) בדיווח לגבי פעולות הנעשות בסמיכות לפי תקנת משנה (א) יפורטו פרטי הדיווח הנדרשים לפי תקנות אלה לגבי כל פעולה.

פרטי הדיווח

4. דיווח לפי תקנה 2 יכלול פרטים אלה:

(1) לגבי חלפן הכספים –

(א) שם, מספר זהות ומספר רישומו של חלפן הכספים במרשם נותני השירותים הפיננסיים המתנהל לפי סעיף 25 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016⁹;

(ב) מספר הרישום של הסניף שבו ניתן השירות ומענו;

(2) לגבי הפעולה המדווחת –

(א) תאריך ביצוע הפעולה כפי שנרשם אצל חלפן הכספים;

(ב) סכום הפעולה במטבע ישראלי; בפעולה במטבע חוץ, יחושב סכום הפעולה לפי השער היציג שפרסם בנק ישראל הידוע ביום ביצוע הפעולה;

(ג) סוג הפעולה שנעשתה, סוגי מטבע החוץ שבהם בוצעה הפעולה והסכום באותו מטבע;

(ד) בדיווח על פעולה של קבלת נכסים פיננסיים במדינה אחת כנגד העמדת נכסים פיננסיים במדינה אחרת – פרטי הזיהוי של המעורבים בפעולה, לרבות מספר הבנק, מספר הסניף, מספר החשבון במוסדות הפיננסיים המעורבים בפעולה, שם המוסד הפיננסי בצד האחר ומענו, אם ידועים, סוג הנכסים הפיננסיים המעורבים בפעולה, וכן מטרת ההעברה, אם ידועה;

(ה) בדיווח על ניכיון שיקים – מספר החשבון ופרטי המוסד שעליו נמשך כל שיק, פרטי זיהויו של בעל החשבון, מענו ומספר הטלפון שלו כפי שהם מופיעים על השיק, שם האדם שלפקודתו נמשך השיק; לדוח יצורף עותק מצולם של השיק משני צדדיו; במקרה שהתמורה ניתנה בשיק ייכללו בדוח כל פרטי השיק שניתן כתמורה;

(ו) בדיווח על פעולה של ניכיון שטרי חליפין ושטרי חוב – פרטי הזהות והמען של עושה השטר והנמשך, כפי שהם מופיעים על גבי השטר; לדוח יצורף עותק מצולם של שטר החליפין או שטר החוב משני צדדיו;

(3) לגבי מבקש השירות והנהנה –

(א) שם;

(ב) מספר זהות;

(ג) לגבי מבקש השירות – מען; ביחיד תושב חוץ השוהה בישראל – מען בתקופת שהותו בישראל.

מועד הדיווח

5. (א) דיווח לפי תקנה 2 יימסר למנהל –

(1) לא יאוחר מ־10 באפריל לרבעון הראשון של שנת המס;

(2) לא יאוחר מ־10 ביולי לרבעון השני של שנת המס;

(3) לא יאוחר מ־10 באוקטובר לרבעון השלישי של שנת המס;

(4) לא יאוחר מ־10 בינואר לרבעון האחרון של שנת המס הקודמת.

⁹ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

- (ב) המנהל רשאי, אם הוכח להנחת דעתו שקיימת סיבה מספקת לכך, לדחות את מועד הגשת הדיווח, הכול לפי העניין, למועד שיוורה.
6. (א) חלפן כספים החייב בהגשת דיווח לפי תקנות אלה, יגיש את הדיווח באופן מקוון.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), חלפן כספים שאינו חייב בהגשת דוח מקוון לפי הוראות סעיף 72 לחוק מס ערך מוסף או לפי התקנות שהותקנו מכוח סעיף 67 לחוק האמור, רשאי להגיש את הדיווח במשרדי רשות המסים על גבי התקן נייד, ובלבד שהתקבל אישור המנהל או מי שהוסמך לכך מטעמו על קליטת הדיווח.
(ג) מבנה הטופס המשמש חלפן כספים לצורך דיווח לפי תקנה זו, יהיה זהה למבנה הטופס המשמש אותו לדיווח לפי סעיף 7(ב) לחוק איסור הלבנת הון, ואולם אין באמור בתקנת משנה זו כדי לגרוע מחובות החלות על חלפן כספים לפי פרק זה.
- פרק ג': כללים לניהול מאגרי המידע ולאבטחת מידע**
- סימן א': עקרונות כלליים**
7. (א) אין בהוראות שבתקנות אלה, הנוגעות לפעולות אבטחה, כדי לגרוע מהאמור בכל חיקוק אחר ובכלל זה מהאמור בחוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים או בחוק הגנת הפרטיות ובתקנות שמכוחו.
(ב) לעניין תקנות הגנת הפרטיות, יראו את מאגר המידע כמאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה.
- סימן ב': הוראות ניהול מאגר המידע של דיווחי חלפני הכספים**
8. המנהל יקים יחידה ייעודית לניהול מאגר המידע, נפרדת מיחידות הרשות האחרות, שהעובדים בה לא יבצעו תפקיד אחר מלבד תפקידם ביחידה.
9. בלי לגרוע מתקנה 8 לתקנות הגנת הפרטיות, המנהל יסמך, בכתב, מבין עובדי רשות המסים, מורשי גישה, שיהיו רשאים לעיין ולטפל במידע שבמאגר המידע, וייתן הוראות שיבטיחו מידור בין העובדים לפי תפקידיהם.
10. לא תתאפשר העברת מידע ממאגר המידע שלא כאמור בסימן ג'.
11. תצורת המחשבים המשרתים את מאגר המידע תבטיח את היותם בעלי זמינות גבוהה, יציבות ואמינות כדי למנוע כשל מערכתי נקודתי.
12. מאגר המידע יגובה באופן, בצורה ובמועדים שיוורה המנהל כדי להבטיח את רציפות הפעילות התקינה ואת שלמותו ואמינותו של חומר המחשב, גם במקרה של פגיעה או תקלה פיזית או לוגית ברכיבו, או של פגיעה פיזית בחצרים שבהם ממוקם מאגר המידע.
13. תחזוקה, תיקונים, הוספות ועדכונים טכנולוגיים של מאגר המידע יבוצעו באופן סדיר, מהיר ומיומן באמצעות טכנאים ומהנדסים של ספקי השירות.
14. כל מידע מקורי לרבות רשומות מחשב המכילות מידע מקורי שהעביר חלפן כספים, יישמר במאגר המידע בלא שינוי, רישום הערות, שינויים או הוספות, לרבות ביטול, גניזה או ביעור של רשומות מחשב ממאגר המידע ייעשו בלי לפגוע בשלמותן, באמינותן ובתקינותן של רשומות מחשב המכילות מידע מקורי.

15. המידע יימחק באופן אוטומטי מן המאגר בתום 3 שנים מיום קבלת המידע; ואולם מידע שהועבר לגורם מוסמך כאמור בסימן ג', יימחק בתוך שנתיים מהיום שבו הועבר או בתוך 30 ימים מתום השימוש במידע לצורך הליך כאמור בסעיף 141א(ה)1(1) עד (4) לפקודה, לפי המאוחר.

סימן ג': כללים להעברת מידע ממאגר המידע

16. המנהל ימנה מבין עובדי רשות המסים חוקרי מס, פקידי שומה, מנהלי מע"מ, ומנהלי מיסוי מקרקעין גורמים מוסמכים שיהיו רשאים –
- (1) לבקש ממורשה הגישה להעביר אליהם מידע בתנאים המנויים בסעיף 141א(ה)1(1) עד (4) לפקודה, ולקבל מידע כאמור;
- (2) לקבל ממורשה הגישה מידע אם מורשה הגישה השתכנע כי יש חשד לביצוע עבירה, לאי-דיווח על הכנסות, לאי-דיווח על עסקאות, לניכוי מס תשומות או למסירת הצהרה לא נכונה, כאמור בסעיף 141א(ה)5 לפקודה, לפי העניין;
- (3) להעביר מידע לגורם מוסמך אחר בתוך רשות המסים כקבוע בסעיף 141א(ח) לפקודה.
17. בקשת גורם מוסמך לקבל מידע ממאגר המידע תהיה בכתב ויפורטו בה כל אלה:
- (1) שם האדם שלגביו מבקשים את המידע ומספר הזהות שלו;
- (2) פרק הזמן שלגביו מתבקש המידע;
- (3) תיאור הנסיבות והנימוקים המצדיקים לדעת הגורם המוסמך להעביר לו מידע ממאגר המידע לגורם המוסמך לצורך ביצוע תפקידו;
- (4) העבירות שיש חשד לביצוען, סכום ההכנסות או העסקאות שיש יסוד סביר להניח כי לא דווחו, סכום מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין שיש יסוד להניח שנוכה, או סכום הסטייה מהצהרה לפי סעיף 78 לחוק מיסוי מקרקעין שיש יסוד סביר להניח שאינה נכונה, לפי העניין.
18. (א) ראה מורשה הגישה כי התקיימו התנאים המפורטים בחוק להעברת המידע המבוקש, יעביר את המידע בהקדם האפשרי בנסיבות העניין.
- (ב) ראה מורשה הגישה, לאחר העברת המידע כי במאגר המידע קיים מידע נוסף שלא הועבר לגורם המוסמך במענה לבקשתו, יעביר את המידע הנוסף לגורם המוסמך.
19. (א) התקיימו התנאים המפורטים בסעיף 141א(ה)5 לפקודה, יעביר מורשה הגישה את המידע ממאגר המידע לגורם המוסמך שבתחום סמכותו האדם או העסקה שהמידע נוגע לו.
- (ב) העביר מורשה הגישה מידע כאמור בתקנת משנה (א) יצרף למידע מסמך בכתב שבו יפורטו כל אלה:
- (1) העבירות שיש חשד לביצוען, סכום ההכנסות או העסקאות שיש יסוד סביר להניח כי לא דווחו, סכום מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין שיש יסוד להניח שנוכה, או סכום הסטייה מהצהרה לפי סעיף 78 לחוק מיסוי מקרקעין שיש יסוד סביר להניח שאינה נכונה, לפי העניין;
- (2) תיאור הנסיבות והנימוקים המצדיקים לדעת מורשה הגישה את העברת המידע ממאגר המידע לגורם המוסמך, לרבות, הסיבות שבשלן סבר כי הפעולות מצדיקות בדיקה נוספת, ובשלן השתכנע כי יש חשד כאמור בסעיף 141א(ה)5 לפקודה.

20. העביר גורם מוסמך מידע שהועבר אליו ממאגר המידע, לפי סעיף 141א(ח), יצרף מסמך בכתב שבו יפורטו כל אלה:
- (1) העבירות שיש חשד לביצוען, סכום ההכנסות או העסקאות שיש יסוד סביר להניח כי לא דווחו, סכום מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין שיש יסוד להניח שנוכה, או סכום הסטייה מהצהרה לפי סעיף 78 לחוק מיסוי מקרקעין שיש יסוד סביר להניח שאינה נכונה, לפי העניין;
- (2) תיאור הנסיבות והנימוקים המצדיקים לדעת הגורם המוסמך את העברת המידע.
21. העברת מידע לפי סימן זה תיעשה באמצעות תקשורת ברשת פרטית (VPN – Virtual Private Network), באופן שימנע את חשיפת המידע, שיבושו או פגיעה בו בתהליך ההעברה.

סימן ג': אבטחת מאגר הדיווחים

22. (א) חלפן כספים ימנה אדם בעל הכשרה מתאימה שיהיה ממונה על אבטחת מאגר הדיווחים, לרבות הכנת נוהלי עבודה שמטרתם קיום תקנות אלה וחוק הגנת הפרטיות. (ב) חלפן הכספים, באמצעות ממונה אבטחת מידע, ידריך את העובדים שלו שהם בעלי הרשאה למאגר הדיווחים, בדבר נוהלי אבטחת המידע וכן יעדכנם אחת לשנה לפחות בדבר חידושים וסיכונים חדשים.
23. חלפן הכספים, יגבה, במקום נפרד, את מאגר המידע שהקים אחת לחודש לפחות, כדי להבטיח את רציפות הפעילות התקינה ואת שלמותו ואמינותו של חומר המחשב, גם במקרה של פגיעה או תקלה פיסית או לוגית ברכיבו, או של פגיעה פיסית בחצרים שבהם ממוקם מאגר המידע.

פרק ד': המידע שבידי רשות המסים שמורשה גישה רשאי להצליב עם מידע על פעולות המצדיקות בדיקה נוספת

24. מורשה גישה רשאי להצליב מידע על פעולות המצדיקות בדיקה נוספת לפי סעיף 141א(ה)5 לפקודה עם המידע המפורט להלן:
- (1) מידע שהתקבל מכוח סעיפים 91(ד), 166 ו-240ב(ג) לפקודה ומכוח הוראות חלק ח' לפקודה, למעט מידע שהתקבל לפי סעיפים 135ג(ג) ו-140א;
- (2) מידע שהתקבל ממדינה זרה מכוח הסכם בין-לאומי או הסכם לחילופי מידע כהגדרתם בסעיף 214 לפקודה;
- (3) מידע שהתקבל מכוח סעיפים 73 עד 76א, 96 ו-97 לחוק מיסוי מקרקעין;
- (4) מידע שהתקבל מכוח סעיפים 67 עד 72א, ו-108 לחוק מס ערך מוסף.
25. (א) תחילתן של תקנות אלה 180 ימים מיום פרסומן. (ב) מועד התחילה כאמור בתקנת משנה (א) יכול שיידחה לתקופה אחת או יותר שלא תעלה במצטבר על 180 ימים, אם הדבר נדרש מטעמים תפעוליים, ובלבד שהמנהל פרסם הודעה על דחייה כאמור ברשומות ובאתר www.taxes.gov.il.

י"ח בכסלו התשע"ט (26 בנובמבר 2018)
(חמ 5331-3)

משה כחלון
שר האוצר